

Snakk om etikk

Sanksjoner for brudd på de etiske reglene:

Gapestokk på landsmøtet?

 SILJE STOKHOLM NICOLAYSEN, ADVOKATFULLMEKTIG I NTF

I 2021 vedtok NTFs representantskap at NTFs etiske regler skulle revideres med utgangspunkt i de medisinsk-etiske grunnprinsippene. Disse er å gjøre godt, å respektere selvbestemmelse, å ikke skade, og å være rettferdig. Et av spørsmålene arbeidsgruppen som jobbet med utforming av det nye regelverket måtte ta stilling til, var om vi i fremtiden skulle ha regler (som det kan sanksjoneres mot), eller retningslinjer som det ikke kan få konsekvenser å bryte.

Arbeidsgruppens anbefaling ble at etikkrådets sanksjonsmuligheter forble uendret. Det innebærer at tannleger som har overtrådt det etiske regelverket kan få følgende sanksjoner:

- Kritikk av forholdet og eventuelt pålegg om at dette beklages og/ eller bringes til opphør.
- Ved alvorlige overtredelser kan rådet innstille overfor hovedstyret på følgende:
- Tannlegen ilegges en bot, begrenset oppad til en halv G (folketrygdens grunnbeløp).
- Eksklusjon av tannlegen, med eventuell offentliggjøring i NTFs Tidende.
- Rådet kan også innstille overfor hovedstyret på eksklusjon dersom en tannlege ikke vil rette seg etter en avgjørelse i rådet.

Årsaken til at arbeidsgruppen kom frem til at det var mest hensiktsmessig å fortsette med et sanksjonerbart regelverk er at det er ønskelig at Etikkrådet skal fortsette å behandle enkeltsaker for å kunne vurdere og utvikle innholdet i de etiske reglene, samt å se hva som rører seg av etiske problemstillinger i medlemsmassen. Denne muligheten forsvinner dersom man velger å ikke ha sanksjonsmuligheter. En annen grunn til å ha et regelverk som håndheves er at medlemskap i NTF skal være et kvalitetsstempel, og sanksjonsmuligheten innebærer en strengere forpliktelse for det enkelte medlem enn om det var retnings-

linjer man skulle forholde seg til. Til sist kan det bety mye for en pasient som klager å få medhold av Etikkrådet i at behandlingen vedkommende ble utsatt for utgjorde et brudd på regelverket.

Enkelte medlemmer har tatt til orde for at rådet skal være strengere i sine sanksjoner. Dette har ikke rådet noe ønske om, først og fremst av to årsaker:

1. Etikkrådet er ikke et myndighetsorgan. Brudd på de etiske reglene innebærer i svært mange tilfeller også brudd på helselovgivningen, som forvaltes av Statsforvalteren og Statens helsetilsyn og bør håndteres av disse. Ved å løse alle pasientklager hit blir også myndighetene oppmerksomme på gjengangere.
2. Det er ønskelig med refleksjon hos den innklagede tannlegen, fremfor å straffe vedkommende. Hva slags sanksjoner som gis kan også påvirkes av den innklagedes tilsvar. I de fleste enkeltsakene rådet behandler viser den innklagede tannlegen forståelse for at noe gikk galt, og gir uttrykk for at de vil handle annerledes i fremtiden. Rådet opplever som regel at der det gis kritikk til en innklaget tannlege tas denne til etterretning. I motsatt fall er det større grunn til å gi en sterkere reaksjon dersom den samme tannlegen klages inn for nye forhold.

Å sanksjonere brudd på de etiske reglene er én av flere oppgaver som ligger til Etikkrådet. Etikk er ferskvare, og rådet har stor tro på at jevnlig påminnelser er det som gir størst sannsynlighet for at den enkelte reflekterer over etiske problemstillinger i sin hverdag. Vedtak fra rådet kan ha stor betydning for den enkelte, men det vurderes som lite sannsynlig at det er frykten for å bli straffet som gjør at den enkelte søker å utøve tannlegeyrket på en måte som er etisk forsvarlig. Etikkrådet tror at denne tilnærmingen kan påvirke den generelle

oppmerksomheten på etikk innenfor odontologi, og at det bidrar til forbedring av praksis på tvers av medlemsmassen.

Etikkrådet opplever iblant at det går rykter om både faktum i saken og hvordan saken er behandlet i rådsmøter. Som regel er det en forvridd og overdrevet historie som når tilbake til rådet, hvor det kan

fremstå som at det eneste rette er å plassere tannlegen i gapestokk på NTFs landsmøte. Etikkrådet har naturligvis taushetsplikt om innholdet i enkeltsaker, men kan forsikre om at gapestokk ikke er blant sanksjonsmulighetene og minne om at ikke alt man hører er sant.

Kirurgiklinikken
tann - kjeve - ansiktskirurgi

**Alt innen oral
og kjevekirurgi.
Implantatprotetikk**

Tannlege

Tormod Krüger

spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Lege & tannlege

Fredrik Platou Lindal

spesialist i maxillofacial
kirurgi

Lege & tannlege

Helge Risheim

spesialist i oral kirurgi,
maxillofacial kirurgi,
og plastikkirurgi

Tannlege

Hanne Gran Ohrvik

spesialist i oral protetikk

Tannlege

Frode Øye

spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Tannlege

**Margareth Kristensen
Ottersen**

spesialist i kjeve- og
ansiktsradiologi

www.kirurgiklinikken.no Tlf 23 36 80 00, post@kirurgiklinikken.nhn.no Kirkeveien 131, 0361 Oslo